

ת"פ 2216/06/14 - מדינת ישראל - תביעות נגב נגד אסמאן בן מחמד אלקסאסי

בית משפט השלום בבאר שבע

ד' תשרי תשע"ו
17 ספטמבר 2015

ת"פ 2216-06-14 מדינת ישראל נ' אלקסאסי(עציר)

בפני כב' השופט רון סולקין

המאשימה

מדינת ישראל - תביעות נגב
ע"י ב"כ עו"ד בת-אל חיים-יואל

נגד

הנאשם

אסמאן בן מחמד אלקסאסי
ע"י ב"כ עו"ד האיל אבו גראה

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירות כדלקמן:

- איומים, בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (שתי עבירות);
- הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, בניגוד לסעיף 275 לאותו חוק (עבירה אחת).

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן ת/1, בהן הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון, בתאריך 26.05.14, סמוך לשעה 09:00, הגיעו מפקחי בניה מטעם משרד הפנים לאיזור מגוריו של הנאשם בפזורה סמוך לשוב חורה, ביחד עם שוטרי משטרת ישראל, וזאת על מנת למסור צוי הריסה בנוגע למבנים בלתי חוקיים.

באותה העת, התאספו עשרות אנשים מסביב למפקחים ולשוטרים והחלו לזרוק אבנים לעברם, אשר פגעו ברכביהם של השוטרים ושל המפקחים. זאת, בעקבות מעצרו של אחד מבני השבט.

בהמשך, הבחין אחד מהשוטרים בנאשם מרים אבנים, בעקבות כך הדף את הנאשם והורה לו להתרחק מהמקום. הנאשם נמנע מלהוריד את האבנים שהחזיק, או אז התערב בנעשה שוטר נוסף, אשר הסביר לנאשם, כי יאלץ להשתמש בגז פלפל אם לא יתרחק מהמקום.

הנאשם נהדף על ידי השוטר בשנית וחזר שוב למקום, על כן, ריסס השוטר לעברו גז פלפל.

עמוד 1

הנאשם הלך לאחור וכעבור מספר דקות שב למקום, כאשר הוא אוחז בידו בחפץ חד ובמעשה זה מאיים על השוטרים. בעקבות כך, שלפו השוטרים את אקדחם והזהירו את הנאשם.

אנשים שהיו במקום הרחיקו את הנאשם, ואולם השוטרים היו מנועים מלהגיע לנאשם ולעצרו עקב מטח האבנים שלא פסק. לאור כך, הורה ראש צוות השוטרים לסגת ולהמתין לתגבורת.

משהגיעה התגבורת למקום - הבחינו השוטרים בנאשם נוהג ברכב, סימנו לו לעצור באמצעות הבהוב אורות וחסימת נתיב נסיעתו, ואולם הנאשם נמנע מלעצור הרכב וברח מהשוטרים.

בין הצדדים נקשר הסדר, במסגרתו תוקן כתב האישום, אשר בתחילה יחס לנאשם אחזקת סכין מתקבעת באורך 30 סנטימטר וכן עבירות נוספות שענינן אחזקת תחמושת של נשק חם, ואולם פרטים אלה נמחקו מכתב האישום במסגרת ההסדר. עוד סוכם בין הצדדים, כי הנאשם יופנה לחקירת שירות המבחן למבוגרים, כאשר ככל שהערכת שירות המבחן לגביו תהיה חיובית - יעתרו הצדדים במשותף להשית על הנאשם מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 2,000 ₪. ככל שהערכת שירות המבחן למבוגרים לא תהיה חיובית - יטענו הצדדים לעונש כל אחד כראות עיניו.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, את מרשמו הפלילי של הנאשם (ת/2). לחובת הנאשם רישום קודם משנת 2008, בגין עבירות של שימוש ברכב ללא רשות תוך נטשתו במקום אחר וכן בגין עבירה נוספת של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו. עוד נדון הנאשם, בשנת 2013, בגין עבירה של גניבה.

ההגנה הגישה, לענין העונש, מכתבי שחרור מהמרכז הרפואי סורוקה בענינן של אם הנאשם ושתיים אחרות ממשפחתו המורחבת של הנאשם, שלושתן פנו, כשעתיים לאחר האירוע, למיון כשעיקר תלונותיהן נגעו להתזת גז פלפל לעברן, ואחת מהן התלוננה גם על חבלה בעקבות לפיתת ידה על ידי שוטר. שלושת הנשים נבדקו ושוחררו בהעדר ממצאים רפואיים כלשהם, בהעדר סימני אלימות ובהעדר המלצות טיפוליות למעט רחיצת פניהן.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

בענינו של הנאשם הוגש תסקיר, נושא תאריך 04.06.15, המפרט את נסיבותיו האישיות - כבן 25, בן למשפחה בת 13 אחים; האב עובד במפעלי ים המלח; הנאשם נשוי ואב לילד, עובד בתחום הבנין. הנאשם השלים שמונה שנות לימוד בלבד ועזב את הלימודים על מנת לסייע לאביו בעבודה. התמקצע בתחום הקידוחים.

לא נמצאה עדות לשימוש בחמרים משני תודעה או באלכוהול, למצוקה או לבעיות מיוחדות בתפקודו של הנאשם.

הנאשם התקשה לראות האחריות למעשיו - הן בעבירות בגין נדון בעבר והן בנוגע לעבירות נושא כתב האישום דנן. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מחזיק בתפישה קרבנית, מתקשה לבחון את התנהגותו, נעדר יכולת לשקול את בחירותיו ואת המחירים אותם עלול לשלם. לנאשם מעורבות רגשית גבוהה ובשל כך, מעריך שירות המבחן, כי קיים סיכוי להישנות עבירות בעתיד.

שירות המבחן בחן האפשרות לשלב הנאשם בהליך טיפולי ולצורך כך שולב בקבוצת הכוון (אורינוטציה), במטרה לבחון התאמתו לטיפול. אלא, שגם שם התקשה הנאשם לבחון את מעשיו; בחר להציג תפישה קרבנית; התקשה לשתף פעולה ולהשיב על שאלות. בנסיבות אלה, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית.

בסיום התסקיר, המליץ שירות המבחן על ענישה בדמות מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות; מאסר מותנה; קנס - ענשים אשר יהוו בעבורו "הרתעה משמעותית והצבת גבול".

טענות הצדדים

לטענת התביעה, הערכת שירות המבחן בנוגע לנאשם היא שלילית. לשיטתה של התביעה, עולה מדבריו של הנאשם בשירות המבחן, לפיהם הגיב לתקפנות אנשי המשטרה, כי אינו מוצא דרך התנהגות חלופית, וכי, הלכה למעשה, יפעל באותו האופן גם בעתיד.

התביעה מבקשת להרתיע את מי שפועלים באלימות כנגד שוטרים ופקחים. לנוכח עצמת האיום שיצר הנאשם כלפי השוטרים, עותרת התביעה להשית על הנאשם מאסר לריצוי בפועל ממש; מאסר מותנה; קנס ופיצוי לשוטרים.

ההגנה מדגישה את הודאתו של הנאשם באשמה, שלשיטתה יש בה משום נטילת אחריות. ההגנה מציינת, כי המדובר באירוע חד פעמי בחייו של הנאשם, וכי פעל באופן המתואר לאחר שנמסר לו, שאמו נפגעה משאיפת עשן והתעלפה. לטענת ההגנה, נמנע הנאשם מלהשתלב בהליך הטיפול לאור "מחסום רגשי" וקושי להיפתח כלפי גורמי הטיפול.

ההגנה עותרת ליתן לנאשם הזדמנות ולהסתפק במאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.

בדברו האחרון של הנאשם, מסר כי מצטער על מעשיו וסיפר על נסיבותיו האישיות.

דין והכרעה

העבירות שעבר הנאשם חמורות.

מטרתן היתה הטלת אימה על שוטרים ופקחים המבצעים תפקידם כדין, ומשכך יש בהן כדי לפגוע בסדרי השלטון והמשפט.

הגם שהנאשם הורשע בעבירות של איומים והפרעה לשוטרים, ולא במעשים של אלימות פיסית, הרי אין לנתק המעשים מהקשרם הכללי, והוא - התפרעות רבתי אשר כללה זריקת אבנים לעבר שוטרים ופקחים, עד כדי כך שהביאתם לסגת מהמשימה אליה נשלחו ולהזעיק תגבורת.

כבר נאמר לא פעם, כי שוטרים ואנשי מרות אחרים, הפועלים על פי הדין, זכאים לבצע תפקידם ללא מורא. על בית המשפט להרים תרומתו על מנת להרתיע מפגיעה בהם ולאפשר להם לפעול כאמור. תרומה זו מן הדין שתבוא במישור במעשה, ולא רק ברטוריקה.

ראו פסק הדין רע"פ 5579/10 קריה נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים), שם קבע בית המשפט, בנוגע לפגיעה בשוטרים המצבעים עבודתם לצורך אכיפת החוק, כי - ציטוט:

צריכה להתקל בקיר ברזל של אפס סולבנות, על מנת לגדוע אלימות מסוג זה במהירות האפשרית... אל מול אלימות מילולית שכזו המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית יש לנקוט בענישה מרתיעה. הציבור נותן את מבטחו בעובדי הציבור ונציגי החוק וטובת הציבור מחייבת כי יובטח להם שיוכלו למלא את תפקידם ללא מורא וללא פחד.

ראו פסק הדין ע.פ. 70589/00 **שלוש נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), שם קבע בית המשפט:

שומה על בית המשפט להתייחס בחומרה לעבירות כאלו המבוצעות כלפי שוטרים ואף להעביר מסר חד משמעי למי שנמצא אשם בהפרות חוק אלו, כי גופם של משמשי הציבור איננו הפקר-מרמס לפורעי חוק.

עוד ראו, לענין זה, ע.פ. 4263/98 **בולוס נ' מדינת ישראל**; ע.פ. 71464/04 **פלק נ' מדינת ישראל** (פורסמו במאגרים).

מתחם הענישה בנוגע לעבירת האיומים

· בפסק הדין רע"פ 4719/13 **צוקרמן נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים) נדחתה בקשת רשות ערעור על עונש בן 8 חדשי מאסר (ארבעה חדשים מתוכו בגין הפעלת מאסר מותנה, חלקו בחופף וחלקו במצטבר) על הנאשם שהורשע בעבירה של איומים. נקבע שם, כי מתחם הענישה בגין עבירת האיומים נע בין מאסר מותנה ועד לחמישה

חדשי מאסר בפועל. באותו מקרה לא היה איום תוך שימוש בנשק חם או קר ולא היה איום על איש מרות;

- בגזר הדין ת.פ. 10504-03-13 **מדינת ישראל נ' א.צ.** נדון נאשם אשר הורשע בעבירות איומים כלפי אמו, לעונש מאסר כולל בן 9 חדשים (6 חדשים מתוכם - הפעלת מאסר מותנה) בגין איומים על אמו. בית המשפט שם קבע מתחם ענישה שינוע בין מאסר מותנה ועד לששה חדשי מאסר בפועל בגין עבירת האיומים;
- בגזר הדין ת.פ. 25356-07-12 **מדינת ישראל נ' תם** ובגזר הדין ת.פ. 48827-11-10 **מדינת ישראל נ' פלוני** נקבעו מתחמי ענישה דומים בגין עבירת האיומים, קרי: עד ששה חדשי מאסר בפועל.

ודוק: במקרים המובאים לעיל, לא כלל האיום נקיטת חפץ שהוא בבחינת נשק חם או קר, שלא כמו במקרה דנן, והאיומים אף לא כוונו כנגד אנשי מרות. שתי נסיבות אלה, המתקיימות במקרה דנן, הינן בעלות משקל רב, ומצביעות לכיוון החמרה ברף העליון של מתחם הענישה, אותו מוצא בית המשפט להעמיד בין מאסר קצר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד למאסר בפועל בן 10 חדשים.

מתחם הענישה בנוגע לעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו

בגזר הדין ת.פ. 36062-04-13 **מדינת ישראל נ' חדידה** (פורסם במאגרים) הועמד מתחם הענישה בגין עבירות של הפרעה לשוטר ואיומים, שהתבטאו באי-שעיה להוראת שוטר לעצור רכב בו נהג הנאשם ובהודעה לשוטר, כי ישלם על מעשיו - בין מאסר מותנה ועד לתשעה חדשי מאסר בפועל. יצוין, כי באותו המקרה כלל מתחם הענישה גם עבירה של איומים.

בגזר הדין ת.פ. (צפת) 4390-06-08 **מדינת ישראל נ' רמדאני** (פורסם במאגרים), נגזר עונש מאסר כולל (לרבות הפעלת מאסר מותנה חלקו בחופף) בן 6 חדשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, על מי שהורשע בעבירות של איומים על שוטר וכן הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, בכך שנמנע מלעצור רכב בו נהג חרף הוראת השוטרים; איים על השוטרים ואף התנגד למעצר. העבירות שם לא כללו שימוש, או איום בשימוש, בנשק חם או קר. כן נגזרו על הנאשם שם מאסר מותנה, פסילת רשיון נהיגה ועיצום כספי מסוג קנס.

ענשים דומים נגזרו על נאשם שהורשע, בגין אותן עבירות, בגזר הדין ת.פ. (כפ"ס) 17462-12-09 **מדינת ישראל נ' מסארה** (פורסם במאגרים).

לאור האמור, בנוגע לעבירה שענינה הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שהתבטאה בכך, שהנאשם סירב לעצור את רכבו וחמק מהשוטרים - רואה בית המשפט לקבוע מתחם ענישה שינוע בין מאסר צופה פני עתיד ועד למחצית השנה מאסר בפועל בלבד.

בגין שלושת העבירות - עבירה שענינה איום על שוטרים באמצעות נשק קר מסוג אבן, עבירה שענינה איום על שוטרים

נשק קר מסוג חפץ חד; וכן העבירה של הפרעה לשוטרים במילוי תפקידם - רואה בית המשפט לקבוע מתחם כולל, תוך חפיפה מסוימת בין המתחמים שפורטו לעיל, כך שינוע בין מאסר בפועל בן 8 חדשים ועד למאסר בפועל בן 18 חדשים.

קביעת הענישה הקונקרטית במסגרת המתחם

אשר לקביעת הענישה במסגרת המתחם - לענין זה יש ליקח בחשבון את טיב האיומים שיצר הנאשם; את מידת ההפרעה לפעילות השוטרים וביכולתם למלא תפקידם; את מידת הפגיעה בתחושת הביטחון האישי שלהם; את מידת התעוזה והאנטי חברתיות הנלמדת מאופן ביצוע העבירות; את נסיבותיו האישיות של הנאשם ועברו הפלילי.

במקרה דנן, המדובר באיומים ובהפרעה לפעילות השוטרים שהן ברף הגבוה ביותר: מעשיו של הנאשם היו, כאמור, חלק מאירוע אלימות בעצימות גבוהה, שכלל התפרעות רבתי, מרובת משתתפים שכל מטרתה היתה למנוע מאנשי המרות לפעול בהתאם לתפקידם. המעשים אף הביאו לכך, שהשוטרים והפקחים נאלצו לסגת מהמקום ולהמתין לתגבורת.

המדובר באיומים קונקרטיים, לפגיעה חמורה באמצעות נשק קר.

הנאשם שב וחזר על מעשיו גם לאחר שהתבקש להתרחק מהמקום ואפילו לאחר שרוסס בגז פלפל. בכך הפגין תעוזה ודבקות במטרתו.

הנאשם הפריע לפעילות השוטרים גם כאשר נסע מהמקום, וכאשר עבר זמן מה ממועד ההתפרעות מושא עבירות האיומים, כך שאין ניתן ליחס העבירות שעבר רק לסערת רגשות שחש עקב הפגיעה הנטענת באמו, שכן המשיך להפגין זלזול בוטה ברשויות החוק גם לאחר ששכך האירוע.

הוסף לאמור, הנאשם הסתבך, בעברו, מספר פעמים עם החוק, לרבות בעבירה דומה שענינה הפרעה לשוטרי בעת מילוי תפקידו. כך שאין זה המקרה הראשון בו מפגין הנאשם את גישתו האמורה כלפי רשויות החוק.

הנאשם אף נמנע מליטול אחריות מלאה על מעשיו וכן נמנע מלשתף פעולה בהליך הטיפול, והערכת שירות המבחן למבוגרים גביו אינה חיובית כלל ועיקר.

התנהגותו של הנאשם ביחד עם עברו הפלילי ועם אופן התנהלותו אל מול שירות המבחן, מלמדים על כשל ערכי ועל תפישות אנטי חברתיות ברף גבוה.

הנאשם גרם, בפועל, להכשלת עבודת השוטרים, אשר נאלצו לסגת מהמקום ולהזמין תגבורת.

כל אלה מצביעים לכיוון החמרה במסגרת מתחם הענישה.

כלעומת זאת, הודה הנאשם בעבירות וחסך זמן שיפוטי; כמו כן, התרשם שירות המבחן מהנאשם כמי שהוא בעל יכולות לתפקוד תקין, העובד למחיתו ומפרנס משפחה.

עברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד, הגם שכולל, כאמור, רישום בגין עבירה דומה.

נסיבות אלה מצביעות לכיוון הקלה במסגרת מתחם הענישה.

אין בית המשפט מקבל טענת ההגנה, כי מעשיו של הנאשם באו כתגובה לפגיעת אנשי המשטרה באמו או באחרות ממשפחתו המורחבת. טענות אלה אינן עולות מעובדות כתב האישום ולא הוכחו בראיות. יתר על כן, המסמכים הרפואיים שהוגשו אינם מלמדים, כאמור, על פגיעה כלשהי באמו של הנאשם או במי מבנות המשפחה האחרות, ומטרת פנית לבית חולים דווקא, נותרה לוטה בערפל, לאור העדר ממצאים כלשהם בנוגע לכל אחת מהן.

בית המשפט אף אינו רואה לקבל המלצתו הסופית של שירות המבחן, אשר אינה מתישבת עם האמור בתסקיר, בנוגע לתפישותיו של הנאשם ולמידת הסיכון העולה ממעשיו. ודוק: הצדדים עצמם סיכמו על ענישה בדמות מאסר בפועל בן 6 חדשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, במידה שהנאשם ישתף פעולה עם שירות המבחן והערכתו תהיה חיובית. פשיטא, שבמצב דברים אחר - כמו שאירע בסופו של דבר - עולה מהסכמת הצדדים צפי סביר לענישה שתהיה חמורה יותר.

לאחר שבית המשפט בוחן השיקולים לקולא אל מול השיקולים לחומרא, לאור התפישות שהפגין הנאשם, נוטה הכף לכיוון ענישה על הצד הגבוה של המתחם. יחד עם זאת, לנוכח הנסיבות לקולא, וביחוד הכוונה להודאת הנאשם באשמה, ומשמדובר במאסרו הראשון של הנאשם - לא ימוצה עמו הדין, ותינתן לו הקלה בכך שיענש על הצד הבינוני של המתחם.

עוד רואה בית המשפט להשית על הנאשם מאסר מרתיע צופה פני עתיד, לבל יהין לשוב ולעבור עבירות כלפי אנשי מרות.

כן רואה בית המשפט להשית על הנאשם עיצום כספי מרתיע מסוג קנס. בהיעדר נתונים על נזק פסי שנגרם לשוטרים - משהיו מעורבים באירוע מספר שוטרים - אין בית המשפט מוצא לחייב הנאשם בעיצום כספי מסוג פיצוי.

לאחר שבית המשפט שמע את טענות הצדדים; עיין בראיות שהוגשו לענין העונש; עיין בתסקיר שירות המבחן למבוגרים; שמע דברו האחרון של הנאשם - גוזר על הנאשם הענשים הבאים:

א. 9 חדשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מאסרו של הנאשם בתיק זה, בהתאם לרישומי שב"ס;

ב. 12 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק ט' סימנים ג', ד'; או פרק י';

ג. 6 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג עוון בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק ט' סימנים ג', ד'; או פרק י';

ד. קנס בסך 2,000 ₪ או 21 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בשלושה שיעורים שווים ורצופים, החל מיום 01.09.15 ובכל 01 לחדש שלאחר מכן.

הנאשם יתיצב לריצוי ענשו כעת.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, ד' תשרי תשע"ו, 17 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים.